

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TERTIUM NOVUM ALTARIA

XIX. ÉVF. 1918. 8. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanovium nyomda r. k.

VRIGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOBABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

TARTALOM: Hanauer igazgató. — O Jézus vérző szent Szive. — *Dr. Várkonyi Fidél*: Szent Majella Gellért élete és szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt. — *Lovich Ilonka*: Egy aggastyán-pap szentmiséje. — *Bányász József*: Felfedezések. II. — *Eőri János*: Patakyék. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

KIMUTATÁS

Az Oltáregyesület részére himeztek, varrtak vagy más munkát végeztek. Özv. Kállay Béniné 1 fehér kazulát, Jekelfalussy Sándorné 3 fehér kazulát, Bíró Mária 1 fehér kazulát, Reiner Irma 1 zöld és 1 fehér kazulát, Reiner Ilka 1 fehér kazulát, Burdet Eugénia 1 pluvialét, Gradl Anna 1 pluvialét, dr. Rimely Károlyné 1 fehér Boromeus kazulát, Haász Emilia 1 fehér kazulát, gróf Cziráky-Almássy Erzsébet 1 fehér kazulát, gróf Cziráky Luiza 2 kazulához való sávot, gróf Csekonics Endréne 12 albat, özv. gróf Wenckheim Frigyesné 12 albat, gróf Révay Simonné 6 albat, 6 karinget, 36 vállkendőt, Szapáry Emmi grófnő 3 albat, 12 karinget, 24 vállkendőt, 3 túll-csipkét, özv. Heinrich Ferencné 12 albat, Guary Miklósné 12 karinget, özv. Haász Józsefné 6 albat, gróf Cziráky-Almássy Erzsébet 12 karinget, 36 vállkendőt, Győry Teréz grófnő 12 karinget, Kraemer Gézáné 12 karinget, Tihanyi Béláné 12 karinget, Kócsy Jánosné 50 vállkendőt, Schelly Irma 12 ministránsinget, gróf Csáky Gyuláné corporalékat, Madaras Józsefné 1 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, 1 pallát, Alistáli leányiskola Hammermüller Karolin tanítónő vezetése alatt 54 pallát, 2 alba fodrot, O'Wendar Albertné 1 alba fodrot, Concha Emilia 1 alfafodrot, özv. Gálfi Józsefné és Tiefenbeck Irma fehérhímzést, özv. Marjai Károlyné, Schönkorn Anna, Bicsek Mária, Gobi Julia és Damreló Boriska különféle fehérneműt, Pehlz Anna, Thurnherr Róza, Holzmann Ilona, Tiefenbeck Irma és Vörös Aranka pont-lace csipkét, Gradl Anna és Gobi Julia Richelieu-csipkét, Metz Mária, Rudics-Fekete Mária, Hollei Karolin, Pavlik Anna, özv. Császkovszkyné és Schieberna Julia horgolt csipkét, Szapáry Emmy grófnő 3 túllcsipkét, dr. Erdős Ferencné 6 túllcsipkét és 1 filet-csipkét, dr. Cseréy Adolfné 2 csipkét.

Féherneműből készült összesen: 51 alba, 68 karing, 12 ministránsing, 250 vállkendő, 200 corporalé, 172 palla, 300 purificatorium és 300 lavabo.

A nagyszombati Orsolya-zárdában fennálló Mária-kongregáció küldött: 3 antipendiumot, 1 oltárterítőt, 1 albat, 2 karinget, 1 ministránsinget, 1 stólat, 12 stólavédőt, 3 pallát, 7 corporalét, 15 purificatoriumot, 6 vállkendőt, 6 lavabót.

A kőszegi Mária-kongregáció pedig: 17 corporalét, 27 purificatoriumot, 2 lavabót, 23 pallát, 1 használt kazulát, 4 ciboriumköpenykét, 2 beteglátogató burzát és 1 biretumot.

A budapesti Országos Közp. Oltáregyesület rendelésre készséggel megküldi «Egyházi hímzések mintaalbumja»-nak első sorozatát (kazula, pluviale, alba, stóla stb.). E mintarajzgyűjtemény 23 mintalapból áll. Egyes mintalapok 1 koronáért kaphatók.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Hanauer igazgató.

RISZTUS Urunk és kétezer év története bizonyítja, hogy az egyház szikla. Szikla nem azért, hogy az emberek beleverjék a fejüket, hanem hogy az élet küzdelmeiben benne szilárd támaszt, biztos alapot nyerjenek. Az egyháznak ez a szellemi petra-tulajdonsága néha gyönyörűen kiverődik egy-egy krisztusi lelken, miként a nagy ősz kiváló tulajdonságai kiverődnek valamelyik késői unokán.

Hanauer igazgatóban az egyház sziklatulajdonsága revelálódik. Egyénisége a szellemi szikla arcvonásai:

A szikla mozdulatlansága egyúttal kifejezője az ő súlyának. Hanauer nyugodt egyéniség, első tekintetre szinte hideg. Nem könnyen csillogó, piaci a lelke, hanem mélységes és mondhatnánk titokzatos. Amint minden érték titokzatos. Az ember tökéletesedése mindig istenesülés a mi Urunk ezen mondása értelmében: legyetek tökéletesek, mint a ti menyeyei atyátok tökéletes. Hanauer Istenből szívta a nyugodt kedélyt, ez egyúttal a magyarázata annak, hogy az ő nyugalma rendkívül beszédes, munkás, kiáradó. Mint a központi szeminárium hosszú éveken át volt spirituális nem tett semmi rendkívülit, mégis a legtökéletesebb spirituális volt. Egyéniségének ezen szent nyugalma ráfeküdt a kispap lelkére s akarva, nem akarva megmintázta azt saját képe és hasonlatossága szerint. Volt, aki tiltakozott ezen szellemi nyomás ellen és antipatikus szemmel nézett ezen szikla-egyénségre. De mikor később volt bátorsága önmagába tekinteni s lelkének tulajdonságait szemlélgetni, nem tagadhatta le, hogy nem egy jó vonása az egykori spirituálisból impregnálódott lelkébe. A papságban Prohászka püspök után neki van a legnagyobb iskolája.

Szikla-egyénségének nyugodt súlya minden papi beállításban dominál és dolgozik. Így szónoklatában bár kis hullámverésű, a lélek mély rétegeit rezegteti meg. Az Örökimádás-templomban két teljes éven át tartott havonkénti szentóra-beszédeit senki sem éri utól hamarjában. Mint gyóntató mintaserű. Komoly és csodálatosan bölcs. Egészséges morálja az evangélium kiáradása. Szikla-egyénsége olyan finom és úri, hogy a szó legnemesebb értelmében új ember, modern ember a kétezeréves kereszténységnek élettapasztalatával és fejlődöttségével.

Mindig igazgató volt és igazgató marad, bárminemű címet ad neki a Gondviselés. Igazgatója az Istent kereső lelkeknek. Nemrégiben egy fiatal hadnaggyal állottam előtte budapesti dolgozószobájában. Csak

Dr. Hanauer Á. István apát, veszprémi kanonok.

néhány egyszerű szóban kutatta, vajjon törődik-e a fiatal tiszt a lelkével, de szeme, a léleknek ez a tükre úgy reászegeződött, hogy szinte megigézett, de feltűnő szent komolysággal vallotta: semmi változás nem történik bennem, csak ideges lettem. Azóta szilárdan hiszek a szuggesztióban.

Az elmúlt évtizedek legünnepelebb regényírója: a svéd Strindberg valahol azt fejtegeti, hogy minden léleknek vagy égyérnek megvan a maga «aura»-ja. Az aura úgy övezi, mint Saturnust az udvara, sőt kiárad és alapja a telepathiának, a távolbahatásnak.

Hanauer igazgatónak megvan ez az aurája, mely evangéliumi színeket játszik és az ő nemes, egyszerű, finom és előkelő egyéniségének ellenállhatatlan kiáradása. Budapest és benne a központi Oltáregyesület, valamint a Reparatrix-kolostor elvesztik közvetlen varázsát, de aurájában benne maradnak, nemesednek belőle, mintahogy a bölcs lelkiatyának szelleme az embert mindenhol kíséri és vezet. Őfelsége Veszprém új püspökének bölcs előterjesztésére kinevezte őt veszprémi kanonokká. Odamegy hát az igazgató úr és mindenki tudja, hogy igazgató marad ott is s mikor tisztelői lélekben szemlélik bevonulását Veszprémbe, önkéntelenül ez a dallam kél lelkükben: Ecce Sacerdos Magnus...

Tanítványa.

Ó JÉZUS VÉRZŐ SZENT SZÍVE.

Egyházi ének.

Ó Jézus vérző Szent Szive,
Mint álfalverf a vas hegye,
Mely értünk annyit szenvedett,
Ó hadd imádjunk Tégedet.

Istennek titkos temploma,
Örök szövetség sátoza:
Oltárán ég a szeretet,
Mely felemésztett Tégedet.

Haragvillámot szór az ég...
Bűnös, kibem reménylesz még?
Jézus Szívére hogy tekint,
Derült az ég, mosolyg megint.

Megváltó Jézus Szent Szive:
Im vedd szívem — légy mindene!
Ki Téged Jézus nem szeret,
Istennél része nem lehet.

Szived sebe a menhelyünk,
Örök haragtól ment leszünk.
Még sajn a seb, míg gyöngyöz vért:
Ékesen szól a bűnösérf.

Ó Szív, Istennek nagy Szive,
A tiszta szívek édenet.
Királyom, pajzsom s orvosom,
Szívünkben élj mindenkoron!

Kiket szent véred megmosott,
Zengjék örökszép hymnusod:
Utolsó cseppig elfogyott,
Szived szerelme túlnagy volt!

Dicsőség érje s tisztelet —
Isten Báránya — Szívedet.
Az égben, földön s tengeren
Most és örökre. Úgy legyen!

(A Magyar Cecilia Egyesület most készülő Kántorkönyvéből.)

Szent Majella Gellért redemptorista segítőtestvér élete és szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt.

(1726—1755.)

I.

Mikor szent Gellért áhitatáról írunk a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt, szükségesnek tartjuk az ő életrajzának előrebocsátását, mert hazánkban kevésen ismerik.

Szent Majella Gellért a szentek azon csoportjába tartozik, akiknek élete a csodák láncolata. Őt nem annyira azért adta az Isten, hogy életét utánozzuk, hanem hogy az Isten nagyságát csodáljuk, hogy az Anyaszentegyház isteni eredetét és szentségét minél könnyebben higgyük. A tizenharmadik századra esik élete, tehát nem kell félnünk, hogy a neki tulajdonított csodák a legendák ködébe vesznek, vagy megfordítva, a legendák köréből alakíttatnak; bárki könnyen meggyőződhetik a szenttéavatás iratai és egyéb hiteles adatok alapján, hogy a szent Gellért életében és halála után történt sok-sok csoda mind történeti igazságon alapszik.

Az egykori nápolyi királyság egyik tartományában terül el a csinos fekvésű Muro városka. Itt született az Egyház ezen nagy szentje 1726. ápr. 6-án. Ekkor Muronak 7000 lakosa lehetett és püspöki székhely volt. Egyszerű, szegény szülőktől származott; atyja, Majella Domonkos, szegény szabó volt. De erényekben annál jobban bővelkedtek s ezek miatt nagy tiszteletben állottak polgártársaik előtt. A kis Gellért korán nagy megértést mutatott az égi dolgok iránt. Öt-hat éves korában kis oltárt állított fel magának, odagyűjtötte társait, megtanította őket imádkozni, énekelni és körmenetet tartott velük. Szívesen imádkozott. Többször megcsett, hogy elbújt a házban és rejtekhelyén Istennel társalgott.

Muro közelében állott a capotignano-i magányos Mária-templom, melyet igen szívesen kerestek fel a város lakói. Hat éves korában itt mutatta meg az ég először, hogy mennyire szereti Gellértet. A Szűzanya karján levő Jézuska leereszkedett hozzá és fehér cipót adott neki. Ez a jelenet gyakran megisméltődött. Húsz évvel később mint szerzetestestvér ő maga mondta nővérének, hogy az a kis gyermek a Jézuska volt, akiről annakidején azt gondolta, hogy csak olyan gyermek, mint a többi.

Körülbelül 10 éves korában nagy csapás érte a Majella-családot: meghalt a család feje. Gellért szép terveit jövőjét illetőleg dugába dőltek, abba kellett hagynia a tanulást és magát a szabómesterségre adnia, hogy a család támaszává lehessen a meghalt édesanya helyett. Pannuto mester a legnagyobb szeretettel és csodálattal volt tele hűséges és engedelmes inasa iránt. De segédjének Gellért buzgósága nem tetszett s ezért igen

durván bánt vele. Gellért angyali türelemmel viselte el a dühöngő legénynek igazságtalan bántalmazásait.

1740. pünkösdjén Muro városának szülötte, Albini Kolos, a lacedognai püspök részesítette a bérmálás szentségének kegyelmeiben. Gellért nemsokára rá bekopogtatott a Muro közelében lakó kapucinusokhoz, hogy a rendbe felvegyék. Gyenge testalkatára való hivatkozással elutasító választ kapott. Mivel a lacedognai püspök ép akkor inast keresett, Gelléltre esett választása. A püspököt ingerlékeny természete miatt gyorsan otthagyták inasai; Gellért kitarzott nála 1744-ben bekövetkezett haláláig. Most újból kopogtatott a kapucinusoknál, de hiába. Ezért újra megkezdte mesterségét. Egyideig Mennona nevű mesternél dolgozott. 1745 végén önálló üzletet nyitott anyja házában. Keresetének nagy részét a szegények kapták. Sokszor mondatott misét a tisztító tűzben szenvedő lelkekért. Munkáját imával tette változatossá. Gyakran látták a város lakói nappal a templomban s amit ők nem láthattak, azt az Isten látta, hogy t. i. éjjel mennyit imádkozott.

1748-ban először látott Muro redemptoristákat falai között. Gellért mindjárt nagyon vonzódott hozzájuk. A rákövetkező évben missiót tartottak szülővárosában. Ekkor szent Alfonz fiainál próbálta meg a szerzetbelépést. De tőlük is elutasító választ kapott. Mikor Gellért anyja értesült fiának szándékáról, mindenképen igyekezett őt lebeszélni, sőt mikor távozóban voltak a misszionáriusok, bezárta, hogy utánuk ne szökhessék. Gellért mégis megszökött s szerencsésen utólérte a redemptorista atyákat. Ilyen vágnak nem tudtak ellenállni; P. Cafaro felvette és néhány sorral az iliceto-i kolostorba küldte.

Holott egy napi utat kellett megtennie, hogy Ilceto-t elérje, szívének túláradó örömében alig érezte az út nehézségeit és fáradalmait. «Legyen áldott az Isten, hogy ide vezérelt engem», ezekkel a szavakkal lépte át szerzetesothonának küszöbét. Megérkezése után azonnal a Szűzanya oltára elé sietett, hogy megköszönje neki anyai jószágát. Örömében hangosan sírt és csókolgatta a kolostor falait. Akik mindennek szemtanúi voltak, mély fájdalommal teltek el, mert Gellért külseje azt mondta nekik, hogy nem bírja ki sokáig a kolostori életet. Amint látni fogjuk, kellemesen csalódtak. 1749 májusától hat hónapig jelölt volt. Mikor a már említett P. Cafaro ez év októberében az iliceto-i ház élére került, mindenki a legnagyobb dicsérettel szólt neki Gellértünkről. Így azután 1749 végén megkezdte az ujoncévet.

Gellért tisztában volt hivatásával. Megértette, hogy a laikus fráternek a munka és ima emberének kell lennie. Szerénység, alázatosság, keresetlen egyszerűség, a hallgatás szeretete és lelki összeszedettség jellemezzék; mindenekelött azonban az elüljáróknak tartozó engedelmesség

ségben és tiszteletben tűnjék ki. Az első próbaidő elteltével sekrestyének tették meg elüljárói. Azt mondják, hogy az iliceto-i templom sohasem volt oly tiszta és gondozott, az oltárai sohasem voltak oly szépek és izléseesen díszítettek, mint Gellért idejében. 1752-ben megkezdhette második próbaévet. Végre ütött a boldog óra, mely örökre egyesítette őt Jézusával a szent fogadalmak által: ezen év július 16-án, tehát a legszentebb Megváltónak és a kármelhegyi Boldogasszonynak ünnepén letehetett a szegénység, tisztaság és engedelmség fogadalmát. Egész Iliceto résztvett a szentnek nagy ünnepén, osztozott vele boldogságában. Gellért e napon tökéletes áldozatul ajánlotta fel magát Istennek a fogadalmak áldozati oltárán. Életének hátralevő három évében fényesen igazolta, hogy áldozata nemcsak ajkainak, hanem szívének ígérete volt.

Gellért egész szerzetesélete az önmegtágadás jegyében folyt le. Az engedelmség, kötelességeinek hű teljesítése, a felebaráti szeretet igazi gyakorlása, érzékeinek gondos őrzése, imádságos élete elég önmegtágadást kívántak tőle. De ezekkel korántsem elégedett meg, hanem még sok külső önsanyargatással tetézte őket. Naponkint ostorozta magát. Szombaton kenyéren és vizen bőjtölt. Ételeinek jó ízét keserű fűvekkel megrontotta. Bűnbánati övet hordott stb. stb.

A szerzetesi fogadalom letelésével körülbelül egyidőben magán buzgóságból fogadalommal ígérte az Istennek, hogy mindig azt fogja tenni, amit tökéletesebbnek tart és ismer. Ez a rendkívül nehéz fogadalom mutatja lelkének hősiecs lendületét. De ez a fogadalom tette őt egészen a Szentlélek Úristen eszközévé, egészen Istenért hevülő szerzetessé és sok halhatatlan lélek megmentőjévé.

Hogy mit tett ő Isten kegyelméből Isten dicsőségére s az emberek javára, azt nehéz elsorolni. De a kevés, amit említünk, eléggé meggyőzhet bennünket arról, hogy tüneményes csillag ő az Egyház egén. Ilicetoban meggyógyított egy tüdőbajos ifjút. Melfiben egy álszent nőnek, aki már tíz év óta szentségtörően gyónt és áldozott és aki mégis adta a jámbort és szentet, lelkébe pillantott, feltárta előtte rettenetes állapotát és életének gyökeres megváltoztatására bírta. Lacedognában egy szellemileg teljesen megzavarodott nőnek, Cochia Lellanak, megjelölte homlokát a kereszt jelével, mire ez tökéletesen meggyógyult. 1754 októberében Nápolyban egy teljesen pusztulásnak kitétt és megmenthetetlen bárkát mentett meg úgy, hogy bement a tengerbe, a hullámok fölött járt és a Szentháromság nevében partra vonta a bárkát. A parton álló nép ijedelmét csakhamar a legnagyobb lelkesedés váltotta fel. Ünnepegni kezdte a nagy csodatevőt, de ez nagy szerénységében egy üzletbe menekült. 1755-ben Calitri városában egy lelkével keveset törődő gazdag embert, Berilli Miklóst, arra akart rávenni, hogy vegyen részt a Caposele-ben nemsokára

tartandó lelkigyakorlatokon. A gazdag nagynehezen megígért annyit, hogy októberben megteszi. Erre Gellért így szólt: «Októberben, októberben akar jönni? — Az októbert már nem fogja megérni!» Gellért jóslata valóra vált. A most még jóegészségnek örvendő gazdag embert ez év augusztusában heves láz ágyba döntötte s néhány nap alatt sírba vitte. Egy apácázárdában teljesen helyreállította a meglazult szerzetes-fegyelmet. Gyakran megtörtént vele, hogy egy-egy fészület, Mária-kép láttára elragadtatásba esett. A bilokáció adományával is kitüntette az Isten, vagyis hogy egyszerre két helyen volt jelen.

Erős önmegtagadásai, állandó munkás élete időnek előtte felemésztették testének erőit. 1755 október 16-án éjjel a halál végetvetett az ő buzgó, kimondhatatlanul áldásos életének itt a földön, hogy a mennyei örömekben s elsősorban az Isten boldogító látásában elvegye szent életének jutalmát. Amint földi életében a csodák embere volt, úgy az égben sem szűnt meg csodáival az emberekkel jót tenni és őket Istenhez vezetni. Ezeknek köszönhető, hogy a Szentszék 1893 január 29-én a boldogok s rá meglepően gyorsan 1904 augusztus 15-én ünnepélyesen a szentek sorába iktatta.

Ujabb tanúbizonyság az ő élete azon régi igazság mellett, hogy az Isten nem a kevély ész, hanem az alázatos szívet nézi. Aki Isten szolgálatában keresi földi életének végcélját, az találja meg eszének, szellemi világának is helyes irányát; de aki kevélyen elfordul Istentől, az, ha még oly eszes is, sötét útvesztőkbe téved. Szomorúan igaz példa erre a mai világ is. Szellemi műveltség dolgában magasan áll, de azért mégis boldogtalan, mert nem világít neki az Isten szeretete. Szent Gellért élete nekünk is csak azt mondja: keresd először az Istent életeddel és akkor megérted az ő műveit eszeddel.

Legközelebb majd szentünknek az Oltáriszentség iránt tanúsított áhítatát és buzgalmát ismertetjük.

(Zircz.)

Várkonyi Fidél dr., S. O. Cist.

EGY AGGASTYÁN-PAP SZENTMISÉJE.

Haja fehér, minf agg bérce a hó
S válla úgy roskad az oltár felé,
Mintha élete minden fáradása,
Fájdalma mind-mind odafenél.

Az introitust ajka úgy imázza,
Két gyöngö lábát úgy emeli halkan,
Ahogy titokban megrándul a lélek
Valami győztes, édes áldozatban.

A legszentebbet ahogy fölemelné,
A fehér ostyán úgy remeg az uja.
E szentmise (ó, úgy érzi a lelke),
Egy győzedelmes élet Te Deum-ja!

Lovich, Ilonka.

Fölfedezések

II.

SZENT ÁGOSTONNAK, a nagy és rögs életutat bejárt tudós szent-
atyának gondolata, hogy sem az ég sok fényes csillaga, sem a ten-
gerek víztömege nem hozhat a lélekbe békét és megnyugvást. Kereste
ő sokfelé, ami szívét kielégítse s ahogy birta szive-lelke a föld gyönyö-
rűségét, de minden földi teremtmény *följebb* utasította őt. «A tengerhez és
a mélységekhez szoltam s ők így feleltek: Nem mi vagyunk a te Iste-
ned, a magasban keresd, felettünk.»

Bizony, ezt az igazságot mindenkinek föl kell fedeznie a *maga számára*.

Aztán tisztában kell lennünk egy másik ténnyel is, melyet előbb
iparkodtam élesen kidomborítani.

Nem elérhetetlen magasság az Isten. Az irgalmas és gyöngeségün-
ket nagyon is ismerő Istenség jobban gondoskodott rólunk, mint a pusztában
tikkadozva vándorló izraelita seregről. Forrást fakasztott számunkra,
melynek vize örökre felüdít. A szentmise alkalmával a mi Üdvözítőnk
szívének vére minden kegyelemnek kimeríthetetlen kútforrása.

Ez is olyan igazság, mely közöttünk bővebb bizonyítást nem, de
megértő megszívlelést folyton kíván.

Nem volna szabad sosem elfeledkeznünk az egyház kérő buzdítá-
sáról: Örömmel merítsetek vizet az Üdvözítő forrásaiból! A «merítsetek»
szót szeretném én innen mindnyájunk emlékezetébe bevésni.

Mert nem az a baj — mint említeni szeretem — hogy az isteni
kegyelemnek hiányában vagyunk, hanem a szent malaszt *felhasználásá-
ban* nem vagyunk elég ügyesek és serények. Nemcsak a mesebeli sült
galambnak szánkba repülésére várunk, hanem még az eledel megemész-
tését sem gondoljuk a magunk kötelességének...

A szentmisénél többet, önmagánál nagyobbat nem adhat nekünk a
Mindenható. Ennek a nagy jóléteménynek azonban a tulajdonunkká kell
válnia. S ehhez szükséges az, hogy *vágyódást* érezzünk a Legfönségesebb
után. A mi Istennel való egyesülésünknek, együttműködésünknek, a mi
istenes életünknek *öntudatosnak* kell lennie. A Gondviselés már úgy
rendezte el, hogy mi értelmünkkel — Isten segítségének világánál s e
segítségétől gyámolítva — meglássuk s meg is járjuk a Boldogság felé
vezető utat.

Hogy a szentmise-áldozatban rejlő minél több kegyelem részesei
legyünk, azért nekünk is kell valamit tennünk. A szent áldozatnak ugyan
van önmagában is ható ereje. De bennem annál többet ér el, minél

inkább elhárítok minden akadályt a kegyelem működése elől s minél inkább készenlétbe állítom minden Istentől nyert tehetségemet a kapott kegyelemmel való együttműködésre.

Hogyan kell a szentmise kegyelemosztására magamat előkészíteni s milyen érzelmeknek kell a lelkemet megformálni, hogy ne üresen távozzam a legszentebb áldozatról — ezt a mi édesanyánk, az anyaszent-egyház tudja s meg is állapította. A szentmise szertartásai azok a módok és formák, sőt sokszor föltételek, melyeknek megtartása vagy elhagyása kegyelemközléssel vagy annak kevesebbítésével jár. Ha valaki például azt gondolná csak egy pillanatra is, hogy a szertartásokban kevés a tartalom, csak egy ténnyel mutatom meg most neki a szertartás pontos megtartásának jelentős voltát. Teljes, szertartásos szentmisén való részvétel az áldozással egybekötött szentmishallgatás. Mert arról nem szabad megfeledkeznünk, hogy az Úr Jézus nemcsak a pap számára jelenik meg az oltáron. Ki-ki elképzeli, mennyi kegyelmet szalaszt el, ha nem veszi magához az Úr testét. Ha a földhöz ragadt szegény valami mesebeli jóságos király kincstárába kerülne s ott nagy csodálkozásában elfeledné megtölteni értékekkel zsebeit, édes-keveset használna neki a kincstárba való fáradása. Valamit mindenesetre érne az is, ha gyakrabban bejáratos oda. Nagyobb lenne a hitele és becsülete szegény társai előtt, megismerkednék s tán még jóbarátságot is kötne a jószívű királyi emberekkel s előbb-utóbb még az is eszébe jutna, hogy lehet ám ettől a jóságos és gazdag királytól megnyerni is valamit, amire éppen szüksége van. Volna ott olyan valaki is, aki felvilágosítaná őt, milyen uton-módon adja elő a kérését...

***

Volt egyszer egy szegény, földhözragadt ember. S volt egy gazdag szomszédja, kinek nemcsak anyagi, hanem sok lelki java: jószive is vala. A szegény ember az ő nyomorúságában hozzányúlt a gazdag vagyonához. Pedig ezt nem kellett volna tennie, mert a jóságos gazdag úgyszólván megadott volna szegény szomszédjának mindent, amire szüksége lett volna. Mivel azonban a szegény így tolvajjá lett, a gazdag bizony szigorúbban bánt vele, mint egyébként tette volna. Így tartott ez jó sokáig. A szenvedő szegény sokszor igazságtalanul akart magán segíteni s ezzel még jobban elrontotta az igazságos szemében a maga dolgát. Végre a gazdag Jó látta, hogy a nyomorúságában már-már kétségbeeső szegény nem tud magán — ha sokszor akar is — állandóan segíteni. Átküldte a szegény szomszédhoz Fiát, aki megtanította a szegényt a Jó gazdagnak tetsző, becsületes életre. S mikor már minden jóra megtanította a szegényt a Fiú, kitérte két karját, átölelte sokat szenvedő társát, elvezette

öt Atyjához s mondá néki: Atyám, tudom, hogy ez a szegény sokkal tartozik neked. Én lefizetem az ő adósságát, mert ezután már becsületesen akar élni. Ne haragudjál rá. Én szeretem őt... Szeresd te is!

És ezentúl szerette az Isten a megjavult szegény embert, kiért a Fiú kifizette az adósságot. Valahányszor látta, hogy Fia átölelve halad a szegénnyel, jóságosan mosolygott rájuk s jókedve sok áldást hozott a szegényre...

***

A szentmise: kiengesztelődés a mi mennyei Atyánkkal s mint ilyen forrása Isten áldásának. Ez az áldott kiengesztelődés Jézus keresztfája alatt történt. Akkor és ott lélegezhetett fel a bűn kínjában izzadó emberiség, mint a dúslombú fa alatt a fáradt s tán üldözött vándor. Ez a kiengesztelődés és Isten áldásában való részesedés azóta mindnyájunk számára lehetséges a szentmise alatt.

Épen azért; ha a legszentebb áldozatra — melyet érettünk a mi Üdvözítőnk hozott — egybegyülünk a kegyes Jézus oltárához, hálás szeretettel, szent buzgalommal kell azon lennünk, hogy e szent áldozat gyümölcseiben részesülni méltók legyünk. Az első gondolatunk szívünk tisztasága legyen! Nézzétek testvéreim az oltárhoz lépő papot! Mikor az oltárhoz ért s ott elhelyezte a kelyhet, az oltár legalsó lépcsőjénél alázatosan meghajolva ismeri el bűnös voltát s aztán reménykedve kéri az Isten irgalmát: *Kyrie eleison, Uram, irgalmazz! Christe eleison, Krisztus kegyelmezz!*

Ó Uram! sok irgalomra van szükségünk. Mert sok az, amit kérünk tőled. *Összefoglalja* most a pap a *hívek imáját* s velük együtt a *Collectával* ostromolja az eget. De nem feledkezik el arról, hogy az ima meghallgatását csak az Isten akarata szerint élők remélhetik. A *lectioban* a próféták és apostolok által, az *evangéliumban* a Jézus életével hirdetett isteni akaratnak követésére int az áldozópap. Erre a népnek csak egy felelete lehet, a *Credo*: Hisszük *Isten*, hogy mint a világ Teremtője, te vagy a mi Urunk. Mert szent Fiad meghalt értünk s most Szentlelked kormányoz a te anyaszentegyházad által az örök Üdvösség felé. Hálás szeretetet érez ezért irántad a szívünk.

Ezek az érzelmek, ezek a gondolatok készítenek minket elő egyházunk akarata szerint a szentmise áldozati részére.

Az áldozati cselekmény három főrészből áll: 1. a felajánlásból, 2. az átváltozásból és 3. az áldozásból.

1. A szentmise felajánló részét kis ének után a *papnak kenyeret és bort s a híveknek az egész áldozatot felajánló könyörgése* teszi, mely utóbbira a pap *Orate fratres* — Imádkozzatok testvéreim! szavakkal

hívja fel feljűk fordulva a jelenlevőket. Aztán a *Secretában* csendesen kiki alkalomszerűen az Úr elé tárhatja kérését. Mert közel van az, ki teljesítheti minden üdvös óhajunkat. A testestűl oltárunkra szálló Jézust, a második isteni személyt a pap Praefatiója után a *Sanctussal* üdvözli az Úr szentségét hangoztatva a hívek serege.

2. Mielőtt a pap *átváltoztatja* a kenyeret és a bort Jézus szent testévé és vérévé, minden misében egyformán (Canon) imádkozik az egész egyházzal egyesűlten az élő hívekért, különösen azokért, kikért a szentmisét bemutatja.

S aztán leszáll Jézus ostya, majd bor színében az oltárra...

Most már ő könyörög értűnk kimondhatatlan fohászkodásokkal s mi Vele együtt esedezűnk az irgalmas Istenhez a tisztítóűzben *szenedő lelkekért s magunkért*, (Nobis quoque peccatoribus) bűnösökért, kik most már megtisztultan Krisztuséi akarunk lenni. Vele egyesűlni itt és az örökkévalóságban.

3. Ennek az egyesűlésnek módja a *szent áldozás*. A *Miatyánk* s a rákövetkező *békeima* után az *Isten Bárányához* (Agnus Dei) három könyörgés következik. Erre Isten nevének segítségűl hívásával a menynevei kenyeret magához veszi a pap. Mint ő, úgy a hívek is áldozás előtt a kafarnaumi százados alázatos szavait mondják: Domine non sum dignus = Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jőjj...

Az áldozás kis zoltárénekkel és áldozás utánra alkalmas imákkal végződik. (Communio és Postcommunio.)

A szentmise *befejező része* áldásból, az «utolsó evangéliumnak» nevezett szent János evangéliumkezdetéből s XIII. Leó pápa szentmise utánra rendelt imájából áll.

Nagy vonásokban s a lényegét megjelölve tehát ilyen a szentmise szerkezete:

I. Bevezető rész.

1. *Lépcsőima*: Zoltár, ének és bűnbánó ima.
2. *Introitus, Kyrie*. Bevezető ének.
3. *Glória*: Istent dicsőítő ének.
4. *Collecta*: Könyörgések.
5. *Lectio* (prófétai vagy apostoli) és evangélium (krisztusi) tanítás.
Evangélium előtt *graduale* (lépcső) ének. *Evangélium* után
6. *Credo*: Hiszek egy...

II. Felajánlás.

1. *Offertorium*: Felajánló ének.
2. A pap és a hívek *felajánló imái*.

3. *Secreta*: Csendes könyörgés.
4. *Praefatio, Sanctus*: a pap és a nép Istent dicsérő éneke.

III. Átváltozás.

1. *Ima az élőkért.*
2. *Átváltoztatás.*
3. *Ima a holtakért és*
4. *Nobis quoque ... Önmagunkért.*

IV. Áldozás.

1. *Pater Noster*: Miatyánk és békeima.
2. *Agnus Dei*: Isten Báránya: ének.
3. *Imák áldozás előtt.*
4. *A szentáldozás.*
5. *Communio*: Zsoltárének.
6. *Postcommunio*: Ima áldozás után.

V. Befejező rész.

1. *Áldás.*
2. *Utolsó evangélium.*

A szentmisén való *szertartásos részvétel*-nek azt nevezzük, midőn a hívek a rájuk következő s eredetileg nekik szánt ének- és imarészeket a pappal felváltva végzik. A nekik való többi részt pedig az áldozópap imája alatt vele együtt mondják. S az ilyen *szertartásos részvétel* szabályosabb áldozati forma s *több kegyelemmel járó* istentiszteleti cselekmény, mint a szentmise pusztá hallgatása.

A szabályos szertartásos részvétel szükségképen s kivétel nélkül úgy rendezzi az ember lelkületét, hogy az a lehető legméltóbb lesz a mise mindenféle kegyelmének befogadására. S ami fődolog, ha a szentmise részeiben pontról-pontra követjük az áldozópapot, az átváltozásig az Úr Jézus áldozatot hozni tudó lelkülete szerint formálódik át a lelkünk, átváltoztatástól kezdve Jézus Istent imádó szívével lesz egy a foházkodásunk s áldozáskor? Már jobban meg sem valósulhatna az apostol kívánsága, hogy Krisztus másaivá legyünk.

Ha a szertartások lelkiismeretes, a lehetőség szerint valóságos s nemcsak külsőséges megtartása, annak keresztülvitele, beteljesülése ily szorossá fűzi az Isten és ember közt oly sokszor meglazuló viszonyt, úgy-e érdemes arra főrekedni, hogy a szertartások szelleme s azok célja ne legyen rajtunk kívül meglevő, hanem bennünk élő cél.

Én úgy gondolom, hogy ha a szentmisén való részvételünk a lehetőség szerint s egyelőre a mai viszonyokat számbavéve, liturgikus, szertartásos volna, sok jóoldalát ennek az eljárásnak hamarosan tapasztalnánk.

Avagy — nem jó lenne-e legelső sorban az, hogy lassan-lassan (körülbelül 2—3 év alatt) a szentmise alkotórészeit s a népnek, néphez szóló kifejezéseit megértenék a latinok műveltségével bírók nem is? ...

Hogyan?

Ha olyan imakönyvet veszünk a szentmisén a kezünkbe, melynek birtokában az egész mise alatt az áldozópapot követni tudjuk legalább (mondhatnám azt is, hogy «legföljebb») a lényeges részekben, meg van oldva a szentmise formai megértésének a kérdése.

Az értelmi felvilágosodottságtól remélem én azt, hogy népünk valóságos érzelmei is mélyíthetők lesznek. Az a sok-sok gondolat, mely helyesen alkalmazott szentmise; de különösen az Oltáriszentségről szóló énekeinkben van, tartalommal és pedig a legszentebb áldozathoz illő tartalommal fogja megtölteni a résztvevők lelkét. Nem tudom, mióta van úgy, de én már mostanában hallok gyéren látogatott vidéki templomokról is. Más magyarázatát adni nem tudom annak a sok üresszentmishallgatásnak, annak a mise iránti hidegségnek, vagy lanyha vágyódásnak, minthogy azt mondom magamnak: nem tudják, milyen kincs iránt közömbösek. Szántanak, vetnek, aratnak izzadnak, a napsütéses domboldalakon, melyeknek a mélye kincseket rejteget ...

Föl kell fedezni mindnyájunknak a könnyen található, rejtettnek látszó kincseket! Testvéreim! Ha egy-egy szentmise odavisz titeket Krisztus keresztfája alá, a Golgotha ormára, kérlek, ne a szél sutlogását hallgassátok ottan, ne a madarak énekében gyönyörködjétek. Az sem elég, hogy a boldogságos Szűzre függesztve szemeteket, a részvétől kicsordul pilláitok alól a könny vagy lelki nagyságát csodálva a lelkesedéstől kipirul az arcotok.

Több, nagyobb dolog van az oltár szent hegyén a szemetek előtt. Jézust várjátok oda azzal a rajongó, örvendező, éneklő hangulattal, melylyel egykor Jeruzsálem várta az ő Üdvözítőjét. Akit ő aztán megfeszített. Aki érted halt meg a gyalázat fáján, a mi dicsőségjelvényünkön: a kereszten.

Érezzétek, testvéreim! a bűnbánat mélységeiben az erősfogadás izzó akarátát: Krisztus! tiéd leszek. Krisztus! Légy az enyém! Akármibe kerül az érted való harc, Teveled oly édes a dicső győzelem!

Közelebb Krisztushoz. Közelebb az éghez. Közelebb a boldogsághoz.

Az ide vezető kapu: a szentmise.

Tárd ki értelmedet! Szived zárja felpattan, ha csak cseppet is megérezed, mit rejt ez a titokzatos áldozat.

Csak annak szegényes az élete, aki még föl nem fedezte s ki nem aknáztta ezt a kincsesbányát.

Bányász József.

VIII.

TELTEK, multak a napok. A Jani szent buzgalommal munkálkodott az Úr szőlőjében. Semmi munka sem volt neki nehéz, semmi fáradtság panaszos, semmi pillanatnyi sikertelenség elcsüggesztő. Szerették őt a hívek, kitüntették bizalmukkal; örültek, ha felkereshették a gyóntatószékben. Úgy bánt a lelkekkel, oly gyengéden, megértéssel, szelidséggel és türelemmel kezelte őket, hogy rajongóivá tette azokat, akik szívük sebeit őhozá vitték gyógyulásért s kétségeikben tőle kértek tanácsot. Úgy beszélt nekik a szószékről, mint akit az Úr küldött. És ha az Oltáriszentségről beszélt, remegett a hangja; gyakran látták ilyenkor, hogy szemébe könny szökik; s beszélt nekik róla — szebben, mint a jegyes jogyeséről, gyakran mint az emberiség kincséről, mint az Anyaszentegyház szívééről. Elmondta nekik, hogy ő nem tudja megérteni, miért törődnek vele az emberek oly keveset, mintha az csak valami fölösleges járuléka volna az Egyház életének; csodálkozott, hogy oly kevésé ismerik; titok volt előtte, hogy oly ritkán keresik föl; hogy egy-egy olajnyomatú kép előtt félórakon át eltérdepelnek és imádkozgatnak, de a szent, erős Isten elé, a halhatatlanság királya elé oly ritkán térdepelnek. És kioktatta őket, hogy mi az Oltáriszentség; és lánggra gyújtotta a szívüket iránta, a köztünk lakozó Szeretet, a köztünk lakozó Isten iránt. Eddig soha nem látott buzgalom fogta el a lelkeket, eddig soha nem tapasztalt változás állt be az erkölcsökben és a Jani szerette volna oda kiáltani az egész világnak, odakiáltani paptestvéreinek, hogy hiábavaló, kárba veszett munka az, amit az Eucharistia nélkül végez valaki, viszont biztos eredményt jelent az a kezdet, amely abból indul ki és örökre pótolhatatlan hanyagság annak a mellőzése, megrablása a hívek lelkének, épen úgy, mint mikor valaki az éhezőnek nem ad enni, pedig lakomát adhatna neki, mely semmijébe se kerül; s mint aki a didergő elől el-

zárja a napsugarat, úgy tesz az, aki a végtelen szeretet melegében nem részesíti az embereket; s mint aki a koldusnak filléreket ad a szegényeknek szánt kincsekből, úgy tesz az, aki a nyomorgó lelkeknek nem a legnagyobbat adja. Hamarosan rájött arra, hogy életének, hivatásának a célja az Oltáriszentség uralmának a terjesztése.

Levél érkezett egyszer. A Tuki írta; értesíti bátyját, hogy kimondhatatlanul boldog. Menyasszony. Nemsokára megiesz az esküvő; és szeretné, ha Jani előtt esküdhetne örök hűséget a vőlegényének; kéri, jöjjön el és ő áldja meg boldogságukat.

És most a Jani siratta meg a Tukit, mint nemrégén ez őt. «Szegény kis Tukim, én kis Tukim! Hát nem lesz ezután az enyém? Idegen férfié lesz; fog-e az téged szeretni, kis Tukim, én ártatlan kis nővérem? Parancsol neked és rendelkezni fog veled, talán goromba, méltatlan lesz hozzád, aranyos Tukim, egy idegen férfiú. És nem lesz ezentúl a miénk, az enyém, meg anyukáé. Elmész idegenbe, elmész szenvedni. Mit csináltál, Tuki? Meggondoltad?»

És úgy lett minden, ahogyan a Tuki tervezte; alkalmazkodott mindenki az ő kívánságához. Ki is tudna egy boldog menyasszónak nemet mondani? Kinek volna lelke hozzá egy szívből örülőt megszorítani? Úgy lett minden, ahogyan a Tuki tervezte, de csak az elején. A folytatás azonban már nem olyan volt, mint ő szerette volna: ez a nemes szív csalódott, nem találta meg a boldogságát. Alig mult el egy-két hónap abból az életből, amit Tuki e földön az egyedüli boldogságnak tartott, már lehangolt, szomorú leveleket küldött anyukának, majd hamarosan személyesen is elpanaszolt neki bizalmasan mindent, hogy ő nem így gondolta az egészet, hogy ő durvaságokra nem számított, hogy ő nem ezt a sorsot érdemelte, hogy mi lesz még, hogy mit fog még a sírig szenvedni, hogyan fogja ő mindezt kibírni. Anyuka vigasztalta, hogy a jó Isten majd csak megsegíti, legyen türelemmel, ez a legjobb orvosság; az idő is majd segítségére jön. Tuki azonban nem igen értette meg e biztatásokat, amelyekkel a tapasztalt édesanya a jövőre célozgatott a leánya előtt, akiről tudta, hogy finom lélek, bántja még a legcsekélyebb dolog is és nincs ahhoz szokva, hogy valaki ne mélységes szeretettel közeledjék hozzá; de remélte, hogy az élet realitásai majd ehhez is hozzá szoktatják vagy a jó Isten majd megkönyörül rajta, akiről erősen hitte, hogyha már senki nem segíthet, ő közbelép biztosan.

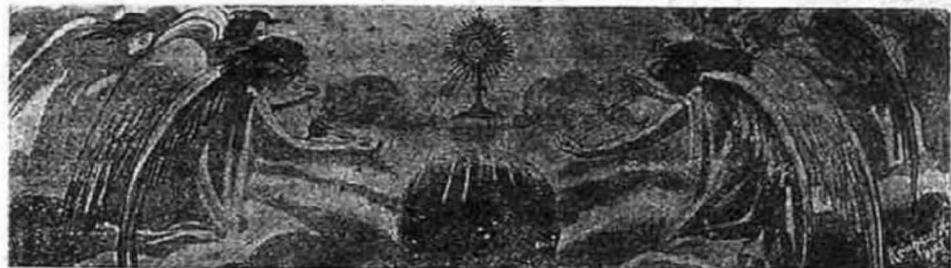
De a Tuki csak nem lett többé oly jókedvű és vidám, mint valamikor; a világot is más színben látta; keserűségében már Janit tartotta boldognak s örült annak, hogy akkoron hiábavalók voltak kérései. Nem volt vigasztalódása. Miben is találta volna meg, ha még anyukájánál sem

találta meg? Egyszer eszébe jutott, mit mondott neki a Jani, mikor azzal rémisztgette valamikor, mikor le akarta beszélni tervéről: Könnyen meglehet, hogy boldogtalan lész — most eszébe jutott, mit mondott neki akkor a Jani: Tuki, nem lehetek boldogtalan, hiszen mindig föltalálom a minden vigasztalás forrását az Oltáriszentségben. Gondolt egyet, hátha neki is vigasztalást adna a Jézuska! Elment hát a templomba a vasárnap-i misén kívül is, elment délutánonkint is, mikor senki más nem volt a templomban, mikor csendesség volt, letérdelt szépen az áldozattórács elé; amennyire csak lehetett, megközelítette az Úr Jézust. Imádkozott hozzá szépen; imádkozott úgy, mint eddig sohasem; a szívéből fakadt minden szó. Eddig alig tudott imádkozni könyv nélkül, most talán nem tudott volna könyvből; eddig oly boldog volt, hogy jóformán nem is volt kérnivalója, most félt, hogy a Jézuska megsokalja, amit kér.

Eljárogatott hát a templomba és talált is ott, amit keresett: enyhülést. Anyukának egyszer-kétszer még panaszkodott, de senki másnak, még Margitnak sem, legjobb barátjának sem, aki épen azért meg volt győződve arról, hogy Tuki igen boldog; s ha nem szerette volna őt őszintén, talán irigyelte is volna tőle a boldogságát, fájt volna neki a gondolat, hogy őtőle miért tagadta azt meg a sors. Ugyanaz az eset volt, ami oly sokszor megismétlődik az életben: gyakran irigylésre méltó boldognak mondunk olyant, aki néma, hallgat és nincs panaszszava, pedig a lelke mélyén a földi pokol kínjait érzi; s aki mosolyog, legtöbbször ráfogjuk, hogy neki van a legjobb dolga a világon, pedig a mosoly nem egy esetben a lelkierőnek a jele, valami hősies erőmegfeszítésé, amellyel önmaga fölé kerekedik az ember; a mosolyt rendszerint az öröm jelének tartjuk, de igen sokszor lemondást jelent s azért is adta a Teremtő, hogy vele legnagyobb áldozatainkat megneemesítsük s utolsó díszét is megadjuk. Némán mosolyogni kis lelkek nem tudnak; de hangosan sírni tudnak.

A Tuki nem volt közönséges lélek, nem is sírt hangosan, csak mosolygott némán. Férjére is csak mosolyogni tudott s megmutatta neki, hogy az ő hűsége mire képes; odamutatta neki a saját szivejóságának a tükrét, hogy megláthassa benne a maga durvaságát és szégyelje magát a múltért, a jelenért, mindenért, amivel e jobb sorsra érdemes, áldott szívű teremtés életét keserítette. Valahányszor a templomból jövet találkozott otthon a férjével, maga sem tudta: hogyan, de tapasztalta, hogy igaz szeretettel tud hozzá szólni, mert egészen elcsitultak az oltár előtt a méltatlanság érzelmei s titokzatos módon elfelejtett ott minden sérelmet.

(Folyt. köv.)

OLTÁREGYESÜLETI ÉLET.

† Dr. Szuchy Béla. A Baross-utcában élt nyugalomban, emlékei között és reggelenként innen járt — gyalogszerrel — az Örökimádás-templomba misézni. Lelkéből szerette az Örökimádást s valahányszor annak falai közé lépett, az apostolra emlékeztetett, ahogy az a táborhegyi fénytől elbűvölve így áradozott: Domine, bonum est nos hic esse. Uram, jó nekünk itt lennünk! Arcán ilyenkor valami forró lelki szomjuhozás láza égett, amilyennel egykor Dávid király kívánczolt az Úrhoz, mikor így énekelt: Amint kívánczok a szarvas a vízforráshoz, úgy kívánczok lelkem tehozzád, Istenem. Kívánczok és eped lelkem az Úr tornácai után.

Az ő napi szentmiséjét mindannyiszor kifogyhatatlan buzgalommal mutatta be. Az a bensőséges mély áhitat, amellyel a sekrestyébe lépve az Úr Jézust üdvözölte s adorálta, az a prófétai ihlettség és Istenben való teljes és tökéletes elmerülés, mely előmlött egész lényén, amikor misézett vagy áldoztatott vagy a harcoló katonákért és a békéért imádkozott, az az atyai

szeretet, mellyel a háború kitörésekor az Oltáregyesület hadikórházában ápolt katonákat pasztorálta vagy amellyel [hajlott. kora dacára az Eucharisztikus Gyermekszövetség s annak havi közlönye, a Jézusom Örömom iránt érdeklődött, az Örökimádásban mindenkor élénk emlékezetben fog maradni.

Szép, derült életét mintegy mároról-holnapra vérmérgezés oltotta ki. Jézus Szívének hónapjában, június hó első napjaiban szolgáltotta őt el az Úr a csöndes Hűvösvölgyből, ahol május óta nyaralt, az örök életnek békéjébe és nyugodalmába. Nyugodjék békében!

*

Havi istentisztelet. Augusztus 11-én, mint a hó második vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: reggel 8 óraker szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/46 óraker szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

*

Körkérdések. A bud. orsz. központi Oltáregyesület tájékozáds céljából alábbi körlevelet intézte a plébánia-hivatalokhoz:

Főtisztelendő Plebánia Hivatal.

Egy statisztikai kimutatás összeállítására céljából szükségünk volna az alábbi adatokra, amiért is mély tisztelettel kérünk szives választ a következő kérdésekre:

1. A község neve?....Megye...Egyhm.
2. Ha mater, melyek a filiái? .....
3. Ha filia, milyen plebániához tartozik? .....
4. Meg van-e alakítva az Oltáregyesület?.....
5. Ha igen, mikor alakult meg? (év, hónap, nap) .....
6. A tagok száma? .....
7. Van-e közös istentisztelet szentségkítéssel és mikor?
8. Ki az Oltáregyesület vezetője, igazgatója? .....

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület Vezetősége. IX. ker. Üllői-út 77. sz.

Budapest, 1918. június hó.

E körkérdésekre eddig számos plebánia-hivataltól kapott a központ teljes és kimerítő választ. Ama plebánia-hivatalok, melyekhez a körlevél eddig el nem jutott, ezúton kéretnek a körlevélben foglalt kérdésekre válaszolni.

*

Az érsekújvári Oltáregylet Péterpál napján tartotta évi rendes közgyűlését. Az egyesület mind tagjainak számát, mind buzgóságát illetőleg virágzónak mondható: 515 olyan tagja van, aki az elmúlt év folyamán tagsági kötelességének eleget tett. Az elmúlt év folyamán 60 új tag lépett be. Az Oltáregyesületnek minden hónap második

csütörtökén külön szentséges miseje s második vasárnapján szentséges litániája és prédikációja van, melyen a tagok mindig-úgyszólván teljes számmal megjelennek.

Az egyházi ruhák készítése az anyag óriási drágasága miatt szünetel s a készletben levő anyag feldolgozása is egyrészt a nagy cérna-hiány, másrészt a tagoknak a háborúval járó másnemű elfoglaltsága miatt lassan halad. Ez az oka annak, hogy a kiállítás, melyet a tavalyi közgyűlés az idei év tavaszára tervezett, nem volt eddig még megvalósítható.

Az Egyesület évi bevételeiről és kiadásairól a központnak szabályszerű kimutatást küldött. (P. A.)

*

A pécsi Oltáregylet kiállítása. Egy év csendes munkásságát mutatta be a pécsi Oltáregyesület f. é. jún. hó 28-án tartott kiállításán. E napon reggel 1/28 órakor gróf Zichy Gyula v. b. t. f. megyés püspök a Miasszonyunk nőzárda templomában szentmisét olvasott, mely alatt a tagok a szentáldozáshoz járultak. Öccellenciája a szentmise után kíséretével a kiállítás termébe vonult, hol az Oltáregylet tagjaihoz a külső és belső istentiszteletről bensőséges szép beszédet intézett. Az egyházi szertartás után szemlét tartott a kiállított egyházi ruhák és tárgyak fölött és a tisztikarnak és Oltáregyleti tagoknak teljes megelégedését nyilvánította.

A szép és nagyszerű kiállítást június 30-án Tedeum zárta be. Az

Oltáregyesület mindjárt július első napjaiban szétküldötte rendeltetési helyükre a kiállított tárgyakat. Az elnökség gondja és figyelme a pécs-egyházmegyei szegénysorsú templomok mellett kiterjedt Erdélyre is, hová egy táborigyógyintézet részére teljes oltárfelszerelés küldetett.

Az a kifogyhatatlan energia, valamint az az önfeláldozó, lelkes tevékenység, melyről a pécsi Oltáregyesület ideki kiállítása tanúskodik, felülmúl minden magasztalást.

*

Élet a kőbányai Oltáregyesületben.
Szép eucharisztikus lelki életet él-

nek a budapest—kőbányai Oltáregyesület tagjai. Az Oltáregyesület itt a Jézus Szive Társulattal karöltve működik s fejt ki dicséretreméltó szociális és karitatív tevékenységet. Az egyesület nagyszerű könyvtár fölött rendelkezik. Tagjai a katolikus sajtóhadikölcsönből 11.076 K értékű részvényt jegyeztek. A két egyesület 1915—8. évi zárszámadása 7322.05 K bevételről, 4959.18 K kiadásról és 2362.87 K pénztári maradványról szól. Az elnöknői méltóságot Szekrényessy Károlyné, a díszelnöki tisztet dr. Valnicsek Béla ker. plébános és az igazgatói tisztet Zádor József s.-lelkész viseli.

KIMUTATÁS

a Budapesti Országos Központi Oltáregyesület által a háborús viszonyok miatt soronkívül, valamint a rendes időben ajándékozott tárgyakról.

I. Soronkívül:

Országos hadigondozó intézet alsótátrafüredi kápolnája: 2 oltárterítőt összesen 80 korona értékben.

Újvidéki cs. és kir. tartalék-kórház: 1 fehér kazulát, 1 dupla stólat, 1 beteglátogató burzát, 1 oltárkövet, 1 kánontáblakészletet, 1 feszületet, 2 oltárterítőt, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalet, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 720 korona értékben.

Magy. kir. 6/1. sz. honv. népfelkelő zászlóalj: 1 fehér kazulát, 1 dupla stólat, 1 albát, 1 karinget, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalet, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 590 korona értékben.

Budapest, I., Vepeléti-út 15. sz. alatt felállított kisegítőkápolna: 1 fekete kazulát, 4 vállkendőt, 4 albát, 1 karinget, 2 dupla stólat, 1 fehér burzát, 1 viola burzát, 1 dupla olajtartót, összesen 990 korona értékben.

Budapest, I., Hűvösvölgy 6. sz. alatt levő «Gondviselő otthon» házikápolnája: 1 fehér kazulát, 1 oltárterítőt, 1 albát, 1 vállkendőt, 1 pallát, 1 corporalet, 1 purificatoriumot, 1 lavabót, összesen 470 korona értékben.

Budapest V. kerületi állami főreáliskola kápolnája: 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 1 zöld kazulát, 1 vörös kazulát, 1 viola kazulát, 1 oltárterítőt, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 1200 korona értékben.

Szabadkai cs. és kir. helyőrségi kórház : 1 fehér kazulát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 2 corporalet, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 390 korona értékben.

Budapest cs. és kir. 4. sz. tartalékkórház : 1 karinget, 1 dupla stólát, 1 dupla olajtartót, összesen 170 korona értékben.

Szociális Missziótársulat Mária Mercedes Leányotthon kápolnája (Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 17.): 1 kazulát, 1 albát, 1 pallát, 2 vállkendőt, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 210 korona értékben.

Angolkisasszonyok felsődömösi (Erdély) házikápolnája : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 370 korona értékben.

Magy. kir. 314. sz. honv. gyalogezred : 1 albát, 1 kánontáblakészletet, összesen 140 korona értékben.

Ujpesten, Tripoliszban felállított kisegítő kápolna : 1 faoltárt, 1 oltárkövet, 1 feszületet, 2 gyertyatartót, 1 piros brocat antipendiumot, 1 fehér kazulát, 1 kánontáblakészletet, ámpolnákat tálcaival, 1 szenteltvíztartót, 2 oltárterítőt, 1 csengetyűt, 1 albát, 1 cingulust, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalet, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 1370 korona értékben.

Cholmi hazatérő hadifoglyok tábora : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 pallát, 2 vállkendőt, 2 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 470 korona értékben.

Lembergii hazatérő hadifoglyok 217 sz. tábora Pietsek-kaszárnya : 1 fehér kazulát, 1 vállkendőt, 1 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 330 korona értékben.

Lembergii hazatérő hadifoglyok tábora : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 450 korona értékben.

Čačkai (Szerbia) cs. és kir. körparancsnoksághoz tartozó helyőrségi templom : 1 antipendiumot, 1 oltárterítőt, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 290 korona értékben.

Kievi (Oroszország) hadifogly-gyűjtőtábor : 1 tabernaculumot, 1 oltárkövet, 1 antipendiumot, 2 nagy és 2 kis oltárterítőt, 2 fehér és 2 vörös kazulát, 2 kánontáblakészletet, 1 kelyhet patenával, 1 ciboriumot köpenykével, 2 albát, 2 karinget, 4 pallát, 4 vállkendőt, 4 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 2310 korona értékben.

Pukowi hazatérő hadifoglyok 239. sz. tábora : 1 fehér kazulát, 1 pallát, 2 corporalét, 1 vállkendőt, 3 purificatoriumot, 1 lavabót összesen 290 korona értékben.

II. A rendes időben :

1. Esztergom jögeyházmegyében :

Felsősipék : 1 kelyhet patenával, 1 fehér kazulát, 1 vörös kazulát, összesen 520 korona értékben.

Egeg : 1 mennyezetet, 1 monstranciát. Szalatnya filia : 1 ciborium köpenykét, 1 beteglátogató burzát, összesen 590 korona értékben.

Gyerk : 1 missale defunctorumot, 1 dupla stólát, 1 cingulust. Horváti filia : 1 kánontáblakészletet, 1 pár fekete ministráns-ruhát, 1 pár ministráns-inget, összesen 330 korona értékben.

2. *Besztercebánya egyházmegyében :*

Besztercebányai oltáregyesület : 1 fehér Boromeus-kazulát 500 korona értékben.

Karvaly : 1 fekete pluvialet, 350 korona értékben.

3. *Szepes egyházmegyében :*

Varsecz : 1 fehér kazulát, 1 zöld kazulát, összesen 400 korona értékben.

Szepesjánosfalva : 1 viola pluvialét, 1 oltárterítőt, összesen 430 korona értékben.

4. *Szombathely egyházmegyében :*

Vasfarkasfalva : 1 kánontáblakészletet, 1 áldoztató kendőt, 6 stólavédőt, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 260 korona értékben.

Kukmér : 1 oltárterítőt, 80 korona értékben.

5. *Eger érseki egyházmegyében :*

Fövényeshát : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 2 albát, 2 karinget, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 1060 korona értékben.

Egercséhi : 1 viola pluvialét, 350 korona értékben.

Bélapátfalva : 1 karinget, 1 tálcát. Mikófalva filia : 1 karinget, 6 purificatoriumot. Monosbél filia : 1 karinget, összesen 350 korona értékben.

Boldva : 1 fehér pluvialét, 1 fekete pluvialét, 1 vörös burzát, 3 corporalét, 3 pallát, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 860 korona értékben.

Visznek : 1 fehér pluvialet, 1 vörös kazulát, 1 albát, 1 karinget, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 1000 korona értékben.

6. *Rozsnyó egyházmegyében :*

Divény : 1 fekete pluviale, 1 viola kazula, összesen 550 korona értékben.

7. *Eperjes gk. egyházmegyében :*

Szorocsány : 1 fekete feloniont, 1 füstölőt tömjéntartóval, 1 pacifialet, összesen 450 korona értékben.

Felsőodor : 1 fehér feloniont 350 korona értékben.

8. *Munkács gk. egyházmegyében :*

Ökörmező : 1 feloniont 350 korona értékben.

Alsószelistye : 1 feloniont 350 korona értékben.

Felsőkalocsa : 1 feloniont, 1 albát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 680 korona értékben.

Zajgó : 1 feloniont, 1 albát, 1 oltárterítőt, 3 vállkendőt, 3 purificatoriumot, összesen 640 korona értékben.

9. *Nagyvárad gk. egyházmegyében :*

Pete : 1 ciboriumot, 1 áldoztató kanalat, 1 custodiát, 2 corporalét, összesen 290 korona értékben.

Báródbeznyc : 1 feloniont, 1 áldoztató kanalat, 1 custodiát, 1 beteglátogató burzát, összesen 450 korona értékben.

Kápolnák stb. :

Lévai «Stefánia»-árvaház : 1 fehér kazulát 200 korona értékben.

Alsótátrafűred rokkantügyi hivatal : 1 velumot 100 korona értékben.

Kassa Domonkosrendi női zárda : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 1 piros kazulát, 1 pacificalét, 1 pár ámpolnát, 3 vállkendőt, összesen 720 korona értékben.

Zernešt : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, összesen 400 korona értékben.

Tóváros Kapucinusok zárdája : 1 zöld kazulát, 1 dupla stólát, 1 betegláto-gató burzát, 1 oltárterítő csipkét, összesen 300 korona értékben.

Győrszabadhegy : «Isteni Megváltó Leányai» zárdája : 1 paténát 50 korona értékben.

Kecskemét, Angolkisasszonyok zárdája : 1 kelyhet paténával, 1 füstölőt tömjéntartóval, 1 szenteltvíztartót hintővel, 1 pár ámpolnát tálcával, 1 örök-lámpát, 1 fehér pluvialét, 1 fekete kazulát, 1 velumot, 1 albat, 1 karinget, 1 oltár-terítőt, összesen 1260 korona értékben.

Szentjombi Irgalmas nővérek zárdája : 1 füstölőt tömjéntartóval 50 korona értékben.

Sarajevo «Reservisten-Kinderheim» : 2 albat, 3 vállkendőt, 3 pallát, 1 cin-gulust, 3 oltárterítőt, 6 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 610 korona értékben.

Csáktornya cs. és kir. helyőrségi kórház : 1 ciboriumot köpenykével összesen 150 korona értékben.

Magyar kir. munkácsi 11. honvéd gyalogezred tábori lelkeszi hivatala : 1 feloniont, 1 patenát csillaggal stb., 1 pacificalét, 1 albat, 1 vállkendőt, összesen 490 korona értékben.

Krusevac (Szerbia) kath. kápolna : 1 oltárképet, 2 gyertyatartót, 1 fehér kazulát, összesen 320 korona értékben.

Szepesszombat Assisi szent Ferencről nevezett Nővérek Vöröskereszt kór-háza : 1 vörös kazulát, 1 viola kazulát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 6 corporalét, 6 puri-ficatoriumot, 6 lavabót, összesen 670 korona értékben.

Budapest, II., Lövház-utca 20. szám alatt felállítandó hadiárvaház : 1 fehér kazulát, 1 albat, 1 karinget, 1 oltárterítőt, 1 fehér stólát, 2 ámpolnát, 3 vállkendőt, 2 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 710 korona értékben.

Novipazár, új kápolna : 1 fehér kazulát, 1 albat, 1 karinget, 1 oltárterítőt, 1 dupla stólát, 2 ámpolnát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 580 korona értékben.

Kolozsvár «Katoná-Otthon» : 1 fehér kazulát, 1 albat, 1 oltárterítőt, 3 váll- kendőt, 3 pallát, 3 corporalet, 3 purificatoriumot, 3 lavabót összesen 570 korona értékben.

Lévai kórház : 1 fehér kazula 200 korona értékben.

Budapest «Irgalomháza» : 1 albat, 1 karinget, összesen 210 korona értékben.

Felelős szerkesztő : **Horváth Rezső.**